

Нова Зоря

Виходить два рази тижнево.
Адреса Редакції й Адміністрації:
Львів, ул. Сап'їги 26, I. пов.
К. П. Ш. Краків 405.867.

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ

Передплата в краю:
Чвертьрічно 6 зол.
Місячно 2 "
За кордоном чверть-
річно 1 дол. ам.
Ціна одного числа 0'25 зол.

Польські консерватисти і большевики.

Краківський „Час“ (перед війною далеко краще ніж тепер редакційний орган польських консерватистів) пише в ч. з 16. січня с. р., що Росія тепер в дипломатичній ситуації Європи так як би була неприсутня. Значіння її рівно невелике, як було в 17. столітті. — „Для нас — пише даліше „Час“ — се найважливіша обставина. Наша державна великість, наш престиж, наше значіння — поминувши моменти внутрішньої й господарської натури — залежить не від здавлення Німеччини, бо се неможливе, не від захоплення нових територій, бо се могло бути шкідливе й небезпечне, але від слабости Росії“.

Отся заява „Часу“ дуже важна. Се декларація щирої приязни польських консерватистів для большевиків: для того, що большевики цюфнули Росію до такої слабости, в якій вона була ще в 17. столітті, — польські консерватисти з націоналістичних причин хочуть як найдовшого панування большевиків на сході Європи.

Польські консерватисти, котрі від часів Мешка і Домбруфкі все грали роллю віруючих християн-католиків, тепер твердо підпирають атеїстичний уряд большевиків в тім переконанню, що большевизм ослабить тільки схід Європи, а Польщі не ослабить. Таким чином польські консерватисти, котрі були творцями й герольдами ідеї передмуря християнства, на наших очах прилюдно ліквідують ту польську ідею, заперяються її. Найбільшою їх симпатією тішиться тепер Кремль, а не „Маріяцка Вежа“.

Не підлягає сумніву, що польські консерватисти були до сеї пори представниками польської державної та польської історичної місії, без огляду на те, як вони ту ідею вводили в життя і як сповнили ту місію.

Тепер наступила криза в їх ментальности. Та криза для їх класу і для цілої польської нації далеко вагітніша в наслідки, ніж найтяжча економічна криза.

Декларація польських консерватистів набирає особливого значіння саме тепер, коли приходять вісти про щораз то більший терор Сталіна проти опозиціоністів. Прі се очевидно докладно поінформовані польські консервативні круги: вони стоять тепер на становищі, що колиб большевизм упав проти їх волі, то треба при помочи інших чинників піддержувати даліше анархію на сході Європи, навіть не уважаючи на загубил своїх власних братів, котрих доволі багато остало ще поза рижським кордоном.

Коли переглянути всю історію Польщі, то її рішучі чинники властиво все так само відносилися до сходу Європи. Рішучі чинники Польщі вживали релігії для своїх світських, матеріялістичних цілей.

Почавши від хвилі, коли всі польські міністри одногласно рішили на спеціальній нараді, щоб наші Епископи не їхали до Риму в справі унії (вересень 1595 р.), скінчивши на наших днях, коли не допускається нашої Церкви за т. зв. Сокальський кордон, — рішучі чинники Польщі все однаково підпорядковували інтереси католицизму своїм світським, матеріяльним інтересам. Але ще ніколи не посунулися так далеко, як сучасні нам польські консерватисти, котрі виразно рішені підпирати на Сході атеїстичну, руйницьку струю большевизму.

Ювілей 25-літньої праці оо. Василян у Канаді.

В празник Непорочного Зачаття Божої Матери відбулося в канадському місті Мондер (Мундаре), в провінції Альберті, велике ювілейне свято в пам'ять прибуття до Канади перших членів Чина Св. Василя В. з Галичини. Якраз перед 25 літами прибув туди о. Плятон Філяс ЧСВВ, а саме в місцевість Бівер Лейк („Озеро Бобрів“), серед лісів і степів, віддалену від найближчої стації 80 миль. Перші відправи відбувалися по хатах, бо церкви ще не було.

Сьогодні мають оо. Василяне вже прекрасні церкви й монастирі з величавим новіціатом в Мондері, найбільшим будинком в цілмі місті (будував його невиспущий о. Ру, німецький монах-інженір, котрий з великою самопосвятою працює при наших Чині СВВ. в Канаді на найтяжчих позиціях).

На ювілейне свято прибула маса народу і світське духовенство навіть з далеких околиць Канади. Мейор (бурмистер) міста Мондери, українець М. Корчинський віддав оо. Василянам честь у щирій промові. По торжественних відправах відбувся спільний обід, на котрім Впр. Ігумен о. Крижановський ЧСВВ. виголосив гарну промову до зібраних гостей. На закінчення свята діточки, гарно підготовлені Сестрами Службницями, дали величавий концерт. Словом — свято удалося прекрасно й оставить по собі незатерті вражіння між нашим народом в Канаді. Слід підчеркнути, що в Канаді придалося ще багато наших оо. Василян для місійної праці, бо Канада се край величини Європи, а скрізь розсіяні українці.

Чи Ви вже читали се?

Наша суспільність скоро може діждатися українського католицького дневника, коли священники і поважні міряне не одним, але зорганізованим способом заявлять у ліпших фірмах всіх галицьких міст, що будуть даліше постійно в них купувати, коли ті будуть давати свої постійні річні анонси до „Нової Зорі“. Тоді наш орган буде поставлений на європейську, столичну ступінь і передплата його може бути дуже низька. До сего треба тільки Вашої ініціативи й постанови: не змагати до сього одинцем, тільки групами, але змагати витривало.

Українська Християнська Організація і вибори.

(Надіслана стаття.)

Українська Християнська Організація як безпартійна не бере безпосередньої участі у виборчому русі; керма виборами до сойму та сенату належить до провідів політичних партій. Та все таки й нам не є байдуже, хто стане заступати інтереси українських католицьких мас, на кого ідейно злучені з нами маси мають віддати свої голоси. Обовязком християнина є віддати свій голос на кандидата, що сам має християнський світогляд та що у своїй посольській діяльності буде поступати по лінії інтересів католицької Церкви.

Не знаємо ще, яка буде доля будучого сойму, довге йому життя призначене чи коротке, як поставиться до нього наше будуче соймове представництво. Однак навіть якби сойм не довго існував, буде він мати обовязок полагодити цілий ряд справ, які сущно звязані з основними правдами моралі християнства. На порядок обряд сойму має прийти новий цивільний кодекс з правом подружжя, якого опрацювання вже на укінченню. З усіх сторін протикатолицької сили вдаряють на святість католицького подружжя а й нам се не байдуже, яке становище до сих справ займуть наші послі. Рівнож підготовляє кодифікаційна комісія карний кодекс, а в нім санкції в цілі охорони релігії і кари за неморальні вчинки. Се рівнож сущно дотикає католицького світогляду. Тому хоч УХО не є політичним угрупованням, але до нього належить ставити свої вимоги до партій, які хочуть співпрацювати в згоді з католицькими кругами, в першу чергу до УНДО.

Ми практикуємо, активні християне вимагаємо, щоб наші послі стояли на християнському світогляді в теорії та практиці, в публичнім та приватнім життю. Тяжко прийшлося би членови УХО голосувати на кандидатів, які хоч належать до УНДО, афішуються приватно як атеїсти, яких публичне, політичне та приватне життя є запереченням основ християнізму про подружжя та мораль. Видвиження таких кандидатів УНДО-м ставилоб у прикре положення віруючого християнина.

Ми християне, що привикли поступати в життю прямолінійно, вимагаємо від наших кандидатів характерности. Коли Україна змілася так основно в своїй крові, то не тому, щоб ми не мали розумних людей. Не їх бракувало, але бракувало характерів, які умілиб то, що думають сказати, а що скажуть зробити, у яких булаб згідність слів та вчинків. Не надається на представника народу людина, яка веде подвійну, таку часту в людській вдачі, етичну бухгалтерію, от прим. демагогічно-крикливо серед своїх, а льояльну перед сильними міра сего.

Дальше нашим бажанням мусить бути, щоб кандидати на посади мали потрібні кваліфікації; лиш людина з потрібним знанням теоретичним і практичним може бути корисним представником народу.

Під кінець згадаємо зокрема про кандидати на посади. Поступ у розвоє суспільностей довіри до повного політичного зрівняння жінки та мушчини; з того проста послідовність, що й жінка може бути представницею народу, якщо у неї є потрібні на те моральні та інтелектуальні прикмети. Нема сумніву, що цілий ряд справ, як подружній закон, опіка над материнством, опіка над малолітніми дітьми, справи публічної моралі і т. д. краще навіть може розуміти жінка ніж мушчина. Однак одна передумова — се мусить бути людина, для якої подружжя, християнське

виховання дітей, піднесення упавшої сестри і т. п. се річі святі. А чияж можна того сподіватися по людині, якої життя булоб запереченням всього вище сказаного?

Збираючи все те, ми, прихильники християнського світогляду, приходимо до переконання, що лиш людина з вище наведеними прикметами може бути корисним представником народу; лиш така людина може зеднати собі довіря та голоси українських християнських мас. Впрочім се лежить в интересах партійних управ, якщо рахують на християнські голоси, щоб на їх окружних як також на державних листах були особи, на котрі віруючий християнин міг би з чистим сумлінням не лиш свій голос віддати, але ще й других до того наклонити.

Катон.

ГРИГОРІЙ ЛАКОТА.

Про вивезення і поворот перемиської мітри Данила.

(На основі урядових актів перемиської капітули й воєнної хроніки бл. п. о. архидіакона Мирона Подолінського).

III.

Два дні пізніше п. е 10. травня о 12. год. в полудне приїхав до капітули поновно генерал Шмурло. Зайшов до о. Подолінського і просив його точніший випис дат печатаних книг, лат. біблій і важніших рукописів. При відході питав за мітрою, а саме, чи вона збережена дальше там, де її оглядав в бібліотеці, на що дістав притакуючу відповідь.

Се питання мене утвердило, що він хоче її взяти — записав о. Подолінський в хроніці.

Це побоювання незабаром справдилося. Внаслідок офензиви австрійсько-німецьких військ російські війська робили шораз то більший відворот з занятої Галичини. Цей нагальний відворот росіян був причиною, що генерал Шмурло явився останній раз вже 12. травня в капітулі, зайшов до бібліотеки, забрав мітру і вивіз її з Перемішля в ціля дальшої її висилки в Академію Наук у Петрограді.

Про цей останній побут проф. Шмурла в архіві і про забрання мітри о. Подолінський записав у своїй воєнній хроніці під днем 12. травня таке: „Рано о 7. години, коли я був в церкві, приходив до мене генер. Шмурло. Був о 8. год. і мене не застав, тільки служниця сказала йому; що з по сніданню.

Шукав мене в церкві і не найшов — я був у бібліотеці. Прийшов знова о 9. год. і заставши мене дома, сказав, що вже третій раз приходить, що зайшла konieczna потреба зберечи в безпечнім місці архів і мітру та хрест і золоту чашу по Елпі Риллі. Питався, чи чув я, що німці перервали боеву лінію руских і що вони вже недалеко від Перемішля. Війна — казав він — подібна до гри в карти, ніхто не може знати, хто побідить. На мій заміт, що ми священики не маємо причини боятися німців та що вони не будуть бомбардувати Перемішля тому, що Перемішль вже не є твердинею, сказав: Перемішль таки єсть кріпостою, ми справили форти і дальше справляємо. Я сказав, що мітру сховаю або у себе, або в захристі, а як по сталиб бомбардувати місто, то сховаємо всьо в підземельях Катедри. Додав я, що золоті чаші Еппа Рилла нема, була, здається, видана правительству в 1812 р. на потреби війни. На се відповів Шмурло: Не час тоді ховати, коли начнуть бомбардувати, треба сейчас зберечи в безпечне місце, я можу зараз забрати і зберечи вам в Петрограді, се для вас, не для нас, се робиться для всего ученого міра славянського, щоб не пропали наші історичні пам'ятники. (Д. б.)

Великий політичний процес.

Дня 25. с. м. розпочався у Львові великий політичний процес проти 17 членів „Української Організації“, з котрих два — як лише акт обжалування (сторін 132), — а саме В. Атаманчук і Ів. Вербицький мали убито високого урядовця, куратора в польській шкільництві, Станіслава Собінського.

На лаві обвинувачених сидять: 1) Василь Атаманчук, гімн. абітурієнт; 2) Іван Вербицький, гімн. абітурієнт; 3) Михайло Вербицький, студ. унів. в Празі; 4) Ольга Вербицька, учениця учит. сем.; 5) Петро Головинський, абсолютв ветеринар; 6) Антін Стефаншин, абсолютв учит. сем.; 7) Олександра Явницька, учителька прив. школи (наречена Івана Вербицького); 8) Володимир Дзись, абсолютв. гімн.; 9) Станіслава Дзобівна, абсолютв. учит. сем.; 10) Остап Деринця, абсолютв. гімн.; 11) Прокіп Матійців, абсолютв. гімн.; 12) Олена Королюкова, вдова, учителька; 13) Микола Ковальско, абсолютв. гімн. — всі обвинувачені за злочин головної зради і злочин шпionage; 14) Ярослав Гречук, учитель; 15) Ольга Гречук, учителька; 16) Михайло Вістюк, абсолютв. семінарії. — обвинувачені за злочин гол. зради і злочин з § 214 (укривання злочинців); 17) Володимир Дармохвал, абсолютв. гімн. — за злочин шпionage.

Між обвинуваченими є й молоденькі дівчата, як учениця сема Ольга Вербицька, літ 19 і ін. Їм закиде прокуратура участь у головній зраді державній, шпionage, убийстві та публічнім насильстві. На лаві присяжних суддів засідає 10 польських інтелігентів, оден механік і оден цукорник. Предсідатель трибуналу рад. Ангельський. Обвинуваче прок. Ланевский. Коло нього сидить з рамени вдови по пок. Сабінський адв. Новак — Пішигодзкий, пресеє „Звізюкку Оброньцѳу Львова“.

За трибуналом сидять військові експерти. Лаву оборонців заняли українські адвокати: Шухевич, Давидяк, Павенцький, Старосольський, Волошин і Ганкевич.

На коридорах судового будинку натовп і зденерування. Польська преса пише, що на той процес дивляться очі всієї Польщі, а „Слово Польське“ в ч. 26. — це далеко до видання вироку такі польськими судьями — на самим початку процесу пише, що сей великий процес говорить про „платну Московію й Берлінню шайку агітаторів сепаратистичних... Той сам орган називає акт обвинувачення „найважнішим виборчим маніфестом, що саме у нас головна справа“.

Значить: Расни, расни їх! Обвинувачені поведуться дуже спокійно.

Огляд часописів.

Вмираємо у Львові. „Діло“ з 25. с. м. подає, що українське населення у Львові на 14—15% слюбів і на 17—18% уродин викazuje аж 20% смертності в порівнянню з поляками і жидами. Страшна нужда пролетаріату і брак організації для поліпшення його долі, а мабуть рівно велика нужда серед б. середнього стану пояснюють сей страшний стан. Але замість звернути увагу на практичні цілі, демагоги, поділені на безліч партій і клік, тільки на пусто розполітикують людей.

„Ліви між собою. „Наше Слово“ в ч. 36 так характеризує Українську Партію Праці (Петрушевичів): На чолі той партії стоїть б. австр. посол Вяч. Будзиновський, вихованок польських конспіративних кружків. Молодим не признавався до націоналізму і був крайнім космополітом (як пише М. Ганкевич в кал. „Впереді“ з 1920 р.) його праця „Хлопська посілість у Галичині“ виїшла наперед по польськи. Покинувши соціалізм служив В. Будзиновський Василькови на Буковині, а потому українським націоналістам у Львові як редактор. У парламенті нічим замітний не дався пізнати. Потому писав крайню догромадицьку, бульварні романи і причаляв до опозиції пок. О. Барвінського, а тепер до радянської орієнтації. Його заступник д-р М. Західний се вихованок демагогії пок. Тим. Старуха. Гриць Микетей, (б.) адютант К. Левницького і б. австр. патріот-офіцер СС., від диктатора теж причаляв у „радянці“.

В подібний спосіб характеризує „Н. Слово“ ще пп. Льва Петрушевича, Аркадія Малецького і д-ра Р. Селеку й заперує УПП-істам права називати себе сторонниками Радянської України, закидаючи тій партії, що вона називає УНДО, угодовцями і запроданцями, а себе рекламує як одинокого борця за визволення.

Все те, що закиде УПП-істам „Н. Слово“, може бути й правда, та найікавіше в тій правді те, що большевицьке „Наше Слово“ стало таке делікатне, що разить його навіть брукові романи! Від коли така ніжність? Взагалі — маємо гострого змісту той орган „Сель-роба“ старається заховати можливий тон і в тім — треба се признати — мігби послужити за взір неодному правішому органі.

Для експлоатації лісів

і для земельних маєтків

поручаємо орг. НУМЕРАТОРИ „Göhler-a“, ЛЕНТИ партійні і статеві, КЛЮПИ (фіти), МЕТРИВКИ і т. п.

Представити на Польщу фірми Göhlers — Witwe

Л. АППЕЛЬ і СКА

Львів, Леґіонів ч. 1 і 3. 95 г Полекші в сплатах. 1—1

Розумна реформа.

Маючи на увазі зорганізованіє постійної збірки грошевих датків на добродійні цілі, як також доцільне призначуваніє цих датків, поставили українські львівські економічні установи: Центральний Кооперативний Банк, Дністер, Народна Торговля, Земельний Банк Гіпотечний, Центросоюз, Достана, Народна Гостиниця, як також Ревізійний Союз Українських Кооператив: 1) Від початку 1923 року разом склали призначені ними квоти на добродійні цілі в Добродійнім Комітеті львівських економічних установ; 2) Зложени разом квоти розділювати буде цей Комітет, зложений з відпоручників тих установ, що будуть разом складали відносні квоти; 3) Супроти цього ті львівські економічні установи не будуть вже окремо, кожда від себе, розділювати грошевих датків на добродійні цілі; 4) Пенгенти мають зголошуватись писемно про признавання їм датків на добродійні цілі до Добродійного Комітету львівських економічних установ (Львів, Ринок ч. 10. І. пов. при Центральнім Кооперативнім Банку); 5) Установи, що приступили до цієї центральної збірки датків на цілі добродійні, увільнені від уділювання окремих датків на добродійні цілі, та одержуть від „Добродійного Комітету Львівських Економічних Установ“ легітимацию про звільнення їх від складання окремих датків на добродійні цілі.

БІБЛІОТЕКИ ПАРОХІЯЛЬНІ зложени з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. втору. На бажання шлемо пішки. „ДОБРА КНИЖКА“, — Lwów, skr. poczt. 4.11.

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЖИТТЯ.

Збори У. Х. О. в Ст. Самборі. На Зборах було 14 священників а 3 деканатів: старосамбірського, старосільського і жутокотинського. Збори отворив Вєч. о. А. Бенція, виказуючи на konieczність організації в першій мірі між самими духовенством, а відтак між вірними. На предсідателя покликано на висок Вєч. о. декана А. Бенція Вєч. о. совітника К. Кузика, пароха зі Стрілока, а на секретаря Вєч. о. Йосифа Чепіля Ч. С. В. В. Відтак Вєч. о. декан Олексин зі Ст. Соли відчитав реферат на тему: „Значіння і ціль Укр. Христ. Організації“. Безпосередно по відчитанню реферату відчитав Вєч. о. предствєт резолюції відносно справ укр. христ. організації і длучених з нею. В дискусії ухвалено на висок Вєч. о. Івана Ольшанського пароха з Хирова віднести до Ординаріату, щоб на Рідну Школу відіслано по 1 зол. з місячної дотаті. Крім того кожний зобовязується дати одноразово по 5 зол. — Прочі резолюції одобрено без застереження. На пропозицію Вєч. о. Мих. Вовчика вибрано організаторами: на округ судий старосамбірський: Вєч. о. декана Василя Олексина, а на цілий повіт політич. старосамбірський: Впр. о. совітника К. Кузика, пароха Стрілока; касієром вибрано Вєч. о. Ст. Даша, катихета зі Стар. Самбора. Секретарем і кероснідементом з волі всіх став Вєч. о. Мих. Вовчак.

Ухвалено, щоб всі датки збирати через організаторів укр. хр. ор-ції. По заложєнню в кожнім селі кружка укр. хр. організації відбудеться Повітова Народа делегатів усіх кружків, на котру запросятсь референта з Централі. На висок Вєч. о. Мих. Вовчика припорушено Вєч. о. о. мають якусьбудь інгеренцію в старосамб. кооперативі „Гаргад“, тоби ти передплата часопис „Нову Зорю“, як також віднести тойже О. Вовчак до ОО, а ападем, щоб вівалл своїх парохий, щоб, скільки разів будуть в місті, купили собі в кооперативі „Гаргад“ чи у фірмі М. Фураня часопис „Правду“, яку згадані будуть мати на продаж. На цій зборі закінчено, протокол прочитано й підписано. Старий Самбір 17./І. 1923. Слідують підписи: е іх 14.

Приняті резолюції: 1) Кожний священник мусить належати до Укр. Хр. Ор-ції, заложити кружок у своїй селі й до місяці повідомити окружного організатора про заложєння. 2) Кожний священник в повіті заложить на статуту Брантво старших й де не нема — Апостольство Молитви й до місяця повідомити про це уряд деканатийний. 3) Кожний священник зложити на підмогу Рідної Школи 5 зол. до рук повітов. Управы УХО-ції, як також всі датки буде слати на руки тойж Управы. 4) Вибрати Комітет, який зайнятися відчитати по містах і містечках на теми, які тепер на часі. — О. Мих. Вовчак.

Вийшов реферат „Наші пресові завдання“. Ціна з почтою 1'10 зол. (можна прислати значками в листі). Замовляти: Центр. Комітет Преси, Львів. вул. Сапїги ч. 26/І.

Повістений фейлетон „Нової Зорі“ з дня 29. І. 1928.

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

ЖІНКА ХАЛІФА Й ПАДИШАХА СУЛЕЙМАНА ВЕЛИКОГО, ЗАВОЙОВНИКА І ЗАКОНОДАВЦЯ.

Українська історична повість з 16. століття.

Гнітуций жалє стиснув її груди і серце в ній защеміло. Як оком сягнути, бачила кругом тільки спечені сонцем степові простори, які вже починали жовтіти від жару. Тільки в балках і біля солончаків виділи тут і там смуги якоїсь сірої зелені.

Більше відчула, чим зрозуміла, що знаходиться на Диких Полях, на однім зі страшних татарських шляхів. Де саме була, не знала.

Припущала, що на „Чорнім Шляху“. „Чорний Шлях“, званий також „Злим Кроком“ або „Шляхом Незримим“. „Чорним“ називався він з різних причин. Ходило ним чорне нещастє, убийство, грабїж і „чорна смерть“, чума. Йшли ним століттями чорні від бруду орди монгольські й почорнілі від нужди бранці-невольники. І земля тут з природи чорна, а татарські коні стптавши траву, значили на ній чорне пасмо переходу.

Шлях сей ішов майже по тій самій лінії, по якій і сьогодні їде торговельний шлях до Одеси Туди і колись давно ішов сухопутний торговельний і воєнний шлях староукраїнських князів.

*) Meatus Tartaris, via Nigra, по турецьки Керван Йолу. Шлях сей мав ще й інші імена так у нашого народу як і в чужин.

Татаре мали звичайно три дороги, якими в своїх наїздах розливалися по Україні, вибігаючи спільно знад Чорного Моря. Оден їх шлях ішов волоським пограничем, другий середнюю Поділля, третій Київщиною й Волинню. А всі вони лучилися в Східній Галичині. В серце її, у Львів змагали всі навали татарські, що плили як повінь тими трьома шляхами. Волоський ішов проти Львова через Бучач і Галич, подільський або кучманський через Теревоблю й Золочів, волинський закручував на півночі і йшов проти Львова через Сокаль і Жовкву. Йдучи з трьох ріжних сторін, змагали вони до одної мети, до серця Східної Галичини і впилися в околицю Львова мов три криваві мечі в груди людини.

Кожний з тих шляхів народ ще сьогодні називає „чорним“ і ще сьогодні оспівує трагедії, які діялися на тих чорних шляхах.

„Із гори, з гори, з темнього лісу Татаре їдуть, Волинчочку везуть... У Волинчочки коса Золото-волоса — Щирий бір освітילה, Зелену діброву і чорну дорогу...“

В такім самім положєнню, як оспівана в народній пісні Волянєнка, була й Галичанка Настуня.

VII.

Свідомість, що знаходиться на страшнім татарським шляху, була для Настуні чимсь іще страшнішим, ніж сам той шлях; ніж свідомість, що була в руках торговців живим товаром. Закрила очі.

Але цікавість мучила її і спонукала знов відкрити їх тай оглянути страшний шлях, яким везли її в незнані землі й незнану будучність. Отворила очі й довго дивилася.

Не був се властиво ніякий шлях. Полоса степу, якою посувався татарський чамбул, майже не ріжнїлася від Дикого Поля. Тільки в ряди-годи зустрічався на тій полісі людський або кінський кістяк, ще рідше слїди огнища, а біля них порозкидані кости і побиті черепи з горшків і людєй. Тільки далеко поза собою бачила чорніючу смугу землі, стоптану копитами ординських коней. Не розуміла, чому в пісні співається: „Ой битим шляхом кияліським...“ Бо се не був ні шлях, ні битий... Хіба били його своїми пораненими ногами бідні бранці-полонені та копита некованих татарських коней.

Онде йшли вони — татарські бранці — оточені татарською сторожею. Помарнілі, почорнілі, ледви на ногах держалися. Здавалося їй, що вони не видержать довше сеї подорожи в безмірній одноманітності степу, виссаного жарким сонцем з останніх соків — як серце її було виссане з надії.

Подивилася на свої ноженята, щоб побачити, чи не поранені. Бо може прийдеться і їй дальше йти пішки... Щойно тепер запримітила, що має тільки оден слюбний черевичок на собі і той подертий. Видно, мусїли роззувати її, але оставили. А може при взуванню оставили, подумала.

Невауа ніжка болїла. Придивилася їй-блище. На ній була кров, почорніла, засохла...

І ще побачила, що в чорних мажах, якими їхала, були безладу накидані річи, головою жіночі, й усяка матерія; очевидно награбована. Гірко усміхнулася. Бо пригадалося їй пророчтво циганки. Воно вже здійснювалося, але зовсім інакше. Бо вправді бачила „під ногами“ адамашкову матерію; але не було ні перлів, ні фарарів, ні біленьких шовків. І кровцю мала не на рученьках, а на ніженьках...

З тривогою пошумала на собі маленького срібного хрестика від матері, бо боялася, чи не забрали його. Він

був. Засунула його на бік. Якже дорогий він був тепер для неї! Не тільки як пам'ятка від матері, але й як пам'ятка з той країни, яку покидала — може на все. Перший раз у життю відчула дійсну близькість Того, хто помер на хресті, замучений. Терпінне наближало її до Нього. Кругом бачила також терпіння битих бранців, які йшли пригноблені на свою Голгофу. Міцно притиснула хрестик до себе й успокоїлася. Тому хрестови служив її батько. Іменем того хреста боролася на степах наші козаки з Татарами. Якесь неозачена надія на поміч, на свободу почала прозябати в її думках.

Оглянулася на всі боки, шукаючи очима Степана. Але не могла його знайти, хоч обходила зором майже цілий татарський обоз, що як великий, чорний вул тятнувся Диким Полям і виліскував тут і там зброєю своєї сторожі.

І пригадалося їй казки з дїточих літ про те, як страшні смоки й потвори поривають дївчиц і забирають зі собою, яких опісля освободжують відважні лицарі.

— „Козаки! Козаки!“ закричало щось в її душі.

Вдивилася в дикий степ усею силою свого молоденького зору. І побачила далеко, десь дуже далеко — ряди постатей, які скрадалися тихо, як тіні, в напрямі табору. Не виглядали на Татар. Чула се всім серцем своїм. Якесь безмежно глибока прихильність і любов до них засвітилася в нутрі її душі. Побачила й кінні відділи — козацькі, певно козацькі! Зрвалася на чорних мажах і витягнула рамена як моделіця до чудотворного образу. Але розжаренний воздух так дрожав-дрожав, що всі коні козацьких відділів — не мали ніг... Так... Вони їхали на конях, які не мали — ніг...

Зрозуміла, що це був злудний привид степової пустині, який часто лучався на Диких Полях України.

Упаза на віз...

Дальше буде.

З РЕЛІГІЙНО-ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ

Біольшовицький суд надкатол. священником. „Оссерваторе Романо“ опублікує, що діяльність о. Скальського, котрий стоїть перед болш. судом не виходила поза межі душпастирства і відносилася виключно до справ віри і моралі та не мала нічого спільного з політичною акцією.

(КАП) Повітовий З'їзд православного священства в Молодечні рішив відперти листу Білоруської Ради, (польонофільско-хлібоїдська — прим. Ред.) на чолі котрої стоїть р. Павлюкевич. Німецька протестантська преса про папську енцикліку. „Д. Евангеліше Кореспондент“ ч. 3. подає зміст останньої енцикліки св. Отця і замічує, що енцикліка остро очеркає відношення Риму до протестантських церков. „Рим хоче повного підпорядкування собі, або війни“ пише сей часопис. „Ваги енцикліки не можна недоцінювати, вона має вартість першорядного історичного церковного документу. На цілі століття начеркує вона відношення катола. Церкви до протестантизму“. „Всякому віроповідному папифізмів“ — кічають той часопис „тим всім, що в ролі голосильниць виступали проти свідомого себе і свого післанництва, раднісного протестантизму і в дефітизмі вірили, що мусять так поступати, всім, що в мріях про Велику Церкву розводилися про фантастичний евангелічний католицизм, — всім їм остання енцикліка усуває ґрунт зпід ніг.

(КАП) Міжпротестантський з'їзд у Варшаві. Щодо унійних змагань всіх протестантських віроповідань у Польщі — то вже в минулім році відбулися два з'їзди, котрі однак не дали жадного результату. Тепер відбувається третій такий з'їзд у Варшаві, на котрім мають бути заступлені всі иротестантські віроповідання в Польщі. Серед протестантів є глибоке переконання, що тепер справа стоїть на добрім шляху та що міжпротестантська унія стане довершеним фактом.

Краї з релігійно-націсненнішою пресою — це британська кольо-

нія — Нова Зеландія. Там виходить поверх 300 часописів і журналів, в цього 60 щоденно в загальнім накладі около 300.000 прим. В Новій Зеландії нема зовсім пресових концернів.

Покликанне до священничого стану і робітничий світ. „Оссерваторе Романо“ з 15. м. м. згадує про кризу в природі покликаних до священничого стану, що обняла всі старі європейські краї. „Одною з головних причин сего стану“ — пише згаданий часопис — треба вважати незвичайні важкі умовини життя. Більшість робітників заробляє ледви стільки, шоби сяк-так прожити і мусять думати про те, шоби своїх синів в якнайкоротшім часі приготувити до самостійного заробкування. Також модерна поверховність і гонитва за вітхами прилучуються до цих важких життєвих умовин. Дуже часто лихе окруженне нищить у почині благородне покликання. Тому журбою нашою повинно бути, шоби наново повставали християнські родинні осередки, де родичі будуть звертати пильнішу увагу на обьяви духовних покликань своїх дітей. Найважливіа річ в тій справі це молитва. „Людство“ — пише далі „Оссерваторе Ром.“ — „стоїть перед заглядом. Здержув її береже перед упадком жертва св. Евхаристії. Чим більше якийсь нарід має священників і св. Служб Божих, тим певніше забезпечений він перед анархією і суспільною дезорганізацією. Праця над розбудуванням духовних покликань і над образуванням кандидатів до священничого стану, — це утравляюванє підстав родинного і суспільного життя та ушасливуванє Церкви і народів.

Реколекції Райхсверн в 1927 р. Минулого року відбули підстаршини і стрільці німецької Райхсверн підій ряд реколекційних вправ у різних місцевостях і в ріжних часі. Єзутт о. Отто Ріхтер провадив реколекційні курси для підстаршин берлінського гарнізону в монастирі. Учасників було 120. Подібні курси зорганізовано для жовнірів маринарки в Кольонії в часі між

16. а 20. грудня. Осьчим треба пояснювати великий моральний гарт німецького жовніра.

Наради православного духовенства. У Варшаві відбулися у половині ц. м. наради православних Епископів у Польщі. Участь у з'їзді брав теж архієрей Теодозій, адміністратор вилеської епархії. В вилеських кругах надіються, що сей зїзд епископів означить виразно становише православного клиру до виборів.

Ще в справі віднайдення мощі св. Йосафата.

В 1—2 ч. „Нової Зорі“ поміщено за Райхс-пост-ом справоздання о. Рембертуса Капулина, в справі віднайдення мощей св. Йосафата. Уважно вказаним передати кілька слів висноєння. Перед кількома літами я чув, що о. Рембертус описував в німецьких часописах проєсе віднайдення і його в тім заслуці.

Найперше о. Рембертус не брав участі в пошукуванні за мощами. Коли я прибув до Білої, о. Рембертуса під той час в Білій не було, він виїхав був на довгий час до інших військових квартир; заступав його якийсь священник зі Шлеська. Повернувши до Білої, о. Рембертус застав уже мощі віднайдені. Таксамо мається річ з цілям настоюванням і переконуванням ріжних властей о поновне замування та усунєння їх.

Позволення на вивезення прийшло з Берліна з міністерства справ заграничних в порозумінню з Віднем. до австрійського конзуля в Варшаві і до коменданта міста Білої. Так, що коли я другий раз до Білої приїхав, то позволення вже було, і ані я, ані о. Рембертус, ані ми оба разом (як се він пише) о нього не старалися. Старання роблено з ріжних сторін і через ріжні особи. Примас Бенедиктинський Кард. Фрігвірт, Кн. Макс, Нувій Вилєнський Скальнеллі, німецький конзуль у Львові Гейнце були в тім заангажовані, але хіба найменшої участі не мав в тім ділі о. Рембертус; дивниж отже виглядає з його сторони приписування собі тої справи. Треба однак йому признати, що дуже був помічний в посередиченню та виділанню полєкш у місцевих німецьких властей так військових як і цивільних.

Крехів, 19. I. 1928.

о. Павло Демчук, ЧССВ.

Науковий фейлетон „Нової Зорі“, з 29. I. 1928. 4

С. ТОМАШВСЬКИЙ. Перший унійський митрополит України-Руси.

Ти згадане вніше місце у Стрийковського то лише наслідок легодушности автора в орудуваню жерелами, чи може дійсно автор понав був як якусь вістку про руську репрезентацію на Соборі — не гадаємо вирішувати на сім місці. Доєить того, що думка Стрийковського дого не великала сумнівів і її давано віру до самих новіших часів, коли буртонський літопис доставив непероршних доказів, що Русь зправди була на Соборі заступлена — особою архієпископа Петра. Зокрема давні унійські письменники в Польщі радо користувалися Стрийковським, в сій саме справі; вони взагалі — противно як їхні нові нападкі — старанно виборювали історичні вістки про єдність Церкви, нераз навіть безкритично нагнаючи факти до свого субєктивного становища. Між инними Кульчинський, у своїй історії руської Церкви (1733), мішов сям способом даліше, і викладаючи раціонально згадку Стрийковського, додав що на Данилове посольство до П'юку дав свого атоду митрополит Руса Йосиф... себто той, що в напцх жерелах полишив по собі одну-єдинську вістку — про свій прихід у Київ 1237-го року; в р. 1245 не було його у нас напевно. В тій-же самій унійській літературі удержалася була навіть якась глуха традиція про митрополита Петра в церковній єдності, однак не значачи жадних історичних фактів визнаних з сям іменем причіленою традицію, всупереч усякому здоровому розу-

мови, до... Петра „Ратенського“ з XIV-го віку — того саме, що омовоквав руську Церкву і спинав унію на довгі століття!

Перший з учених дослідників, що натрапив на особу архієпископа Петра в XIII-ім віці, був французський домініканець з 1-ої половини XVIII-го віку Ле-Кієн, автор монументного твору про „Християнський Схід“ (1740). Він найшов імя Петра у хроніці Маттея Париського і вписав в неї початок відповідного місця. Укладаючи потім реєстр руських митрополитів перед р. 1589 (тогда повстав московський патріархат), навіть ту вписку, забувши вже одначе, звідки її взяв був. Як знаємо, у Париській хроніці нема згадки про участь Петра в Соборі, тому й Ле-Кієн не підозрівав сеї участі. Він зацитував нашого архієпископа тільки як інформатора про Татар та перший висловив обережний здогад, що Петра треба-б шукати між митрополитами Руси, дарма що — як автори було вже тоді відомо — у знапих списах митрополитів відповідного імени в XIII-ім віці не було.

Не даліше зайшов і сучасник Ле-Кієна, російський церковний письменник Селітін. Він означив тільки докладніше жерело, звідки Ле-Кієн узяв свою вписку, себто Маттея Париського, і пояснив його таким способом, що змолвав архієпископ Петро був автором окремого твору про Татар, що може й досі ховається в „бритійських архівах; англійський хроніст подав ніби лише короткий зміст. За Селітінм пішов київський православний митрополит Євгеній (Болховитинов) та в 2-му виданю словаря духовних письменників (1827) подав коротку згадку про Петра, як автора твору про Татар, однак не вмів сказати нічого докладнішого про духовне його становище.

Більший інтерес здобув архив. Петро в Га-

личині, у католицького духовенства гр. обр. Відомости вьати із Ле-Кієна і митр. Євгена скомібувалися тут з традицією, що йшла від Стрийковського, про посольство Данила до папи. Не вважаючи на анахронізм у титулі, дійшли тут до висновку, що сей Петро то галицький владика. Наслідком того було, що каталога епископів і митрополитів галицьких, зредатовані кан. Гарасевичем та Левидьким і поміщувани в урядових шематизмах львівської архієпархії, знають, до 1856 р. включно, Петра, автора твору про Татар і вигнаного тям-ж із своєї галицької столиці.

Галицьку теорію перейняв також харківський архієпископ Філарет (Гумилевський): в огляді старої духовної літератури (1856) він назвав Петра епископом галицьким і подав, в російським перекладі (правду сказати — в дуже лихім), піле його оповідане про Татар. Та одпочасно на сю галицьку теорію внав тяжкий удар з боку кан. Петрушевича, що заживав тоді слави авторитетного історика. Спираючись на руські літописи, що — як знаємо — не записали жадного Петра між епископами XIII-го в, відкинув він здогад про галицьку вітчину нашого архієпископа. Мало того, Петрушевич заверечив взагалі, шоб той Петро був руським епископом; на його погляд, якщо се не видумана особа, то що-найбільше якийсь прогнаній із Руси латинський єпископ... Критика сеї поавилася саме в часі голоєної і так дла нас фатальної акції „чипеня східного обряду від латинських домішок“, тож при всій своїй поверховности вона здобула загальне признанє, як у католицькій Галичині, так ще крихальніше у православній Росії: архієп. Петро зник із усіх каталогів церковних єрархій і з підручників духовної літератури. Шість віків раніше прогналий його з рідного краю Монголи; тепер, після недавнього повороту, — сами любі землячки... Д. б.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

ПОЛЬЩА. 34 державних лист. До 24. січня, т. є. до кінця речення зголошування державних виборчих лист до сойму й сенату зголошено 34 лист. Крім цих, що ми вже подали, зголошено ще такі листи: ч. 26. Українська Партія Праці; — ч. 27. Поале-Сіон (Зединення ЦСП); — ч. 28. Український виборчий блок села і робітників та працюючої інтелігенції „За землю і волю“; — ч. 29. Виборчий комітет інвалідів і здемобілізованих військових; — ч. 30. Католицька унія західних земель; — ч. 31. Соціально-демократичний блок праці; — ч. 32. Зединення польської лівіці „Самоліччя“; — ч. 33. Загально-жидівський національний виборчий блок до сойму й сенату; — ч. 34. Незалежна соціалістична партія праці.

До сенату зголошено листи, що їх назви відповідають числам соймових лист: чч. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 30 і 33.

Лісту ч. 26. УПП. починає ред. Вячеслав Будзиновський; — ч. 28. „Укр. виборчий блок сел. і робітників та працюючої інтелігенції“ Макацук (із Гудульщини).

Державні листи блоку національних меншостей містять представників чотирьох національностей, що входять у блок, а потім ідуть назвища в цій пропорції, що 50 відсотків припадає українцям, а 50 відсотків іншим народностям. Подрібно представляється соймова листа осьтак: 1) д-р Дм. Левидький (укр.); 2) адв. І. Грінбавм (жид); 3) П. Єремич (білор.); 4) Е. Навман (нім.); 5) С. Хруцький (укр.); 6) Павло Васиньчук (укр.); 7) Х. Раснер (жид); 8) К. Гребе (нім.); 9) М. Рудницька-Лисяк (укр.); 10) М. Струтинський (укр.); 11) д-р Іззлер (жид); 12) Вл. Косоноцький (укр.); 13) А. Утта (нім.); 14) О. Уліч (нім.); 15) З. Пелєнський (укр.); 16) І. Василевський (білор.); 17) А. Дроздовський (укр.); 18) С. Брот (жид); 19) А. Янона (білор.); 20) Б. Моріц (нім.). Листа до сенату представляється так: 1) Е. Гасбах (нім.); 2) Е. Децикевич (укр.); 3) М. Галуцький (укр.); 4) д-р Й. Давідзон (жид); 5) А. Беганський (білор.); 6) А. Дачняк (укр.); 8) Рубіштайн (жид); 9) Б. Янів (укр.).

Внутрі УНДО. В 17. ч. „Діла“, органу УНДО, помістив п. Ф. Федоріч статтю зі своїм підписом звернену проти кандидата УНДО, о. Куницького. Не входило зі зрозумілих причин у питання слухности аргументації. Замітимо лишень, що добре булоб, якби УНДО перше було доведено до порозуміння між своїми рішаючими працівниками, заки влязлося робити порозуміння між усіми непольськими народами в цілій Польщі. Се хіба ясне навіть для лаяків у політіці.

Серія статей Дмовського. В „Газеті Варшавській“ печатає Роман Дмовський, ідеолог вшеполяків, серію нових статей. В них доказує, що після впровадження в Польщі репрезентаційного устрою ніде в цілій світі, крім Балкану, нема такої масової мандрівки з партії до партії як у Польщі. Се на його думку доведе до знищення деяких партій.

Виконування конкордату. „Час“ повідомляє, що Рада міністрів ухвалила проєкт розпорядку през. держави про вписання до гіпотечних книг права власности осіб правних, церков і монастирів. Ця ухвала є виконанням 24. арт. конкордату.

Обмеження подільности землі опрацює проєкт міністерства земельних реформ. По тому проєкту господарства менше 20 га можуть бути признані

за неподільні на бажання власника і на бажання одного зі спадкоємців, коли цей зобов'язується сплатити спадкоємців.

Арештування комуністів у Варшаві. Дня 23. січня ц. р. арештували в Варшаві 47 комуністів за протидержавну агітацію. У Доматові під Пйотрковом викрили кілька пудів комуністичної бібули друкованої в польській мові та у жид. жаргоні. Серед арештованих 5 людей є комуністичний провізор Хаскель Біренцавайг.

Польсько-німецько-радянська конференція. Дня 26. с. м. почалася в Берліні польсько-німецько-радянська конференція в справі безпосередньої комунікації для транспортів, що йдуть транзитом з Німеччини до Радянської й відвратно. На конференцію віділегувала польська залізнична управа начальників відділів міністерства комунікації Йосифа Вагнера і Мечислава Гроховського та старшого референта Павла Виоцького.

Відозва блоку нац. меншин. Блок національних меншин оповістив відозву: „До національних меншин у Польщі“. Відозва означає технічний характер блоку для здобуття відповідного парламентарного представництва, належного всім громадянам держави та шоб блокові йде про виборення рівности всім громадянам. В імені українців підписали відозву д-р Дмитро Левидький, був. сен. Черкавський і був. п. Васиньчук, в ім. білорусинів був. сен. Богданович, був. пос. Єремич та І. Позняк, в ім. жидів був. послі І. Грінбавм і Гартглас та д-р Шабад, а в ім. німців був. сен. Гасбах та бувші послі Піш і Спікерман.

Арештування був. посла Єремича. Із Бильна доносять, що там узявали був. білоруського соймового посла й провідника білорусинів Єремича під замітом підбурювання проти судової влади (в звязі з процесом о. Голдєвського).

Проєс білоруської „Громади“. Справу білоруської „Громади“ буде вести кілька окружних судів. В тій цілі розділять підсудних на окремі групи. Розправа проти т. зв. вилеської групи, до котрої належить 56 осіб (між ними послі: Тарашкевич, Рак-Михайловський, Волошин, Матла), відбудеться з кінцем лютого.

Литва. Переговори з Німеччиною. Литовсько-німецькі переговори почалися в Берліні. Литву заступає прем'єр Вальдемарас.

Нац. меншости на Литві. Литовський міністер освіти Шакієніс заявив журналістам, що бюджету для шкід нац. меншостей не зменшено. Не дивлячись на мале число польських учнів, польські середні школи й учительські курси будуть далі існувати. Всім тим школам правительство дає допомогу.

Німецьчина. Невдача конференції. Французька преса повідомляє про невдачу конференції представників 18 німецьких країв, яка мала бути першим кроком до уніфікації Німеччини. Деякі краї були виразно проти уніфікації, інші проти переваги Прусії.

Німецький райсгаг. Ще не рішено питання, коли буде розвзаний теперішній нім. парламент. Згодадують ся, що в червні. До того часу має він рішити такі справи: державний бюджет, реформа карного кодексу, шкільний закон для цілої держави.

Торговельний білянс. Німецький торговельний оборот за 1927 р. був на суму 24 мільярди марок. Білянс був пасивним з недобором 3.92 мільярди марок. 1 м. = поверх 2 зл.

Інж. Н. ЕЛЬЦ
Вирібня радєвнх апаратів
„RADIONE“ у ВІДНІ
Сензаційна новість.
Найновіші, найліпші радєві апарати
Складові часті.
Генеральне заступництво на цілу
Польшу (з вилч. шлєського вєв.)
„Gekam“ S. z. o. o.
Підприємство для краєв. і закорд.
торгівлі
Львів, пл. Марійська 8.
117 3—6

ІТАЛІЯ. Велику Раду фашистів скликано на 30. січня до Риму. Фашистську міліцію доповнюють відділами „воздушної міліції“. Завдання її в часі війни буде оборона перед нападами ворожих літаків, а в часі мира вдержання порядку і спокою.

ФРАНЦІЯ. Французько-бельгійські торговельні переговори перервані, а може й цілком зірвані тому, що Франція не хотіла вивопити деяких домагань Бельгії.

Однорічна військова служба. Військова комісія парламенту прийняла проєкт нового військового закону, по якому від 1. листопада 1930 р. впроваджується однорічну військову службу.

Оголошення французьких воєнних документів. Французьке правительство рішило відчинити архіви й видати акти, що відносяться до причин світової війни і до її ведення. Працю поручено комісії, зложеної із 24 істориків, 13 дипломатів і 7 членів Академії Наук (Institut de France). Головою комісії є проф. Шарльоті, з паризької Сорбони.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Порозуміння з Ватиканом. Чехослов. рада міністрів одобрила порозуміння заклучене з Ватиканом. Між пражським правительством і Ап. Стусиєно наступить віміна нот. Так усяцєю напруження, що тревало два роки.

РУМУНІЯ. Румунія зброться. Румунська найв. воєнна рада ухвалила воєнний бюджет на 10 літ у висоті 150 мільярдів лей. Криття цієї суми мають дати надзвичайні державні кредити.

УГОРЩИНА. Комісія в справі задержаної зброї. На предложення угорського правительства дня 17. ц. м. приїхала до Ст. Іотгард австрійсько-угорська мішана комісія для прослідження на місці справи перепачкування зброї. Переслухано залізничних і митних урядовців і вписано протокол. Справу розглядаю виключно з точки зелізничних і митних приписів. Політичною стороною цієї справи займається мабуць Союз Народів. Чехословацький делегат при секретаріяті С. Народів уже дістав до передачі С. Н. відповідну ноту малої антанті. В ноті звертається Союзів Н. увагу на перепачкування зброї під фальшивою адресою до Угорщини.

Угорщина пропозити Австрії зворот задержаних вагонів, не бажаючи собі слідства комітету С. Н. на своїй території. Але Австрія відмовила цьому.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ. Америці грозить війна. Командант доків у Брукліні, адм. Планкет у своїй промові про морську програму Куліджа сказав, що Зл. Державам грозить тепер більше ніж колинебудь в історії війна з торговельними суперниками.

ЯПОНІЯ. Розвзання парламенту. Прем'єр Танака розвзав парламент, передбачуючи заяву недовіри опозиції. Вибори відбудуться 20 лютого.

ФІРМА РОМАН ЗУБИК — ЛЬВІВ, вул. Галицька ч. 16. поручає новости для Пань, сукна на мужеські одяган. Англійські крепи на реверенди і папістки для 120 П. Т. Отців. 1—20

Снований в 1843 р.

СКЛАД МЕБЛІВ

Снований в 1843 р.

ЙОСИФ КІРШНЕР — ПЕТРО ПІЛЛЕР

Львів, вул. Трибунальська ч. 14. I. пов.

п о р у ч а є: ідальні, спальні, сальони, кабінети, кухонне улаження, меблі м'які, занавіси, карізи і матеріали на обивання.
Позір на фірму і число дому — над складом порцеляни! 42 11—15РЕВМАТИЗМ, гостець, артритизм, нервовоболі, болі мязей, ло-
мання і т. п. недуги лікує **Saliment**

виробу АПТИКИ

К. АВГЕНШТЕРНАЛьвів, вул. Красіцьких ч. 20.
119 (угол Казимірівської). 2—10**ЗУБИ** виробляю **ЦІННИКУ**
по такім1 золот. корона . 18 зол.
1 золот. зуб . 15 „
1 зуб на кавчуку 2 „
1 репаратура . 3 „

Все з найлучшого матеріалу

РАПАПОРТ, пл. Марійська ч. 7.
(де каварня de la Paix).

Знижок не udzielю! 2—24

КИЛИМИ**Глинянські**

ЗАБАВКИ,

ВИРОВИ ЛОВІЦЬКІ,

КОСМЕТИКИ,

ФІГУРКИ ГЛСОВІ.

КОШИКАРСЬКІ ВИРОВИ

Львів, вул. Коперника II. Тел. 26-99

ЛЮДВИК ГЕГЕДІСФІЛІЯ: Килими і кошикарські вироби,
Галицька 5. Тел. 30—32.

124 1—10

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ
НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ У. Х. О.
ЖИТТЯ СВЯТИХ**КИРИЛА І МЕТОДІЯ**написана Преосвященим Діонієм Ніградієм гр.-кат.
єпископом Крижевацьким (Югославія).Життєпис цих Великих словянських Апостолів по-
винен знати кожний Українець і Українка.Книжочка написана дуже займаючо і приступно.
Замовляйте до бібліотек читальняних, парохіяльних
і домашніх.Ціна тільки 80 сот., з поштовою порученою
пересилкою 1 гол. 20 сот.

Замовляйте на адресу:

АДМІНІСТРАЦІЯ „НОВОЇ ЗОРІ“

Львів, вул. Сап'їги, ч. 26.

Посезонова продаж трикотажів і виробів волічкових
з опустом 10 прц. з виставових цін у фірми:**„ОЛІЬКА“**

Львів, РИНОК Ч. 35.

біля „Народної Торговлі“.

116
1**ПАНЧОХИ** **ПФАУ** РИНОК
Ч. 19.

найдешевше, бо вхід через сінн.

21 16—20

Обувямужеське, дам-
ське і діточе
у великім виборі
і найдешевше
у фірмі**С. Й. ЕРЛІХ**
Львів, Ринок 11.
угол Сербської.
58 9—10ГАРНИТУРИ КЛЮВОВІ — ТАПЕТИ —
ФІРАНКИ — ДЕКОРАЦІЇ**Т. КИСЯК і СИНІ**

Львів, пл. Смольки 4., тел. 40-09.

Власне гапціцьське заведення, вул. Кос-
цюшки 20. тел. 19-85. 5-10**СУПЕРФОСФАТ**ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
ЙОСИФА і КАРОЛЯ
ТОВАРНИЦЬКИХ

Акційна Спілька

Львів, вул. Коперника ч. 9.

Телефон 9-11.

Доставляє на догідних кредитових умо-
вах штучні навози як: суперфосфат кі-
стяний і мінеральний, потасові соли
каїніт, азотняк, амонію салітру, сірчан
амону, томасину, мелене вапно палене,
також спеціальні мішанки навозові під
городину, квіти та овочеві дерева.
126 1—7**Рятуйте ваше здоровля!**

Бережіться каліцтва!

РЯТУНОК для тих, що терплять на
обвислі черева і на пе-
репуклини (тобто боляк або випук у
пахвині побіч ніг, обрив і западнення
кишок, як теж на перепуклини пупця у
мушчин, жінок і дітей!)Без операції, без кровавлення,
БЕЗ НОЖА.

Закаження крови виключене.

Хай ніхто не занедбує пере-
пуклини, бо може вона дійти
до величини людської голови,
ба навіть коновки, тоді може
наступити скрут кишок, що,
іза гангрені, є для людського
життя смертне. Стосую на ці
перепуклини і великі обівання
черева мої лічничі бандажі —
після найновіших вимог, як теж
червві пояси; проти жилаків
ніг, що можуть тріснути, сто-
сую еластичні бандажі шовкові. Оці бан-
дажі спинають і усувають радикально
найтяжчі перепуклини. 110 2—12

Зголошення хворих приймає:

Ортоп.-директор Й. РАПАПОРТ
Спеціальне лічниче-ортопедичне
Заведення

від 9—1 год. і 3—7 попол.

Львів, ВУЛИЦЯ КРАСІЦЬКИХ Ч. 8.

**ВИНА ЛІТУРГІЧНІ
ЦЕРКОВНЕ СВІТЛО
КАДИЛО**

поручає

ЕДМУНД РІДЛЬ

Львів, Рутівського 3.

Склад чаю, кави і вина.

76 8—10

Виріб ВЗУТТЯ спортового й люксово-
вого. — Спеціальна робітня репара-
ційна виконує швидко і дешево**І. Мушинський,**Львів, ЯГАЙЛОНСЬКА 11 в подвір'ю.
115 Тел. 25-31. 2—15**„F O S F O R“**

ФАБРИКА ШТУЧНИХ ПОГНОЇВ

Львів,

пл. Марійська 6/7 I. п. (пл. Мар'яські 6/7 I. п.)

114 Телефон 44—48. 4—16

СУПЕРФОСФАТИ: кістні й фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** й амонієві.
РЕФОРМФОСФАТИ: кістні й мінеральні від 18 до 26% „P₂O₅!!!“
ТОМАСИНИ: „Kolumeta“, „Gwiazda“, й інші як краєві так і заграничні.
СОЛИ потасові й **КАЙНІТ**, **АЗОТНЯК**, **САЛІТРА (CHORZOWSKA)** амонію
САЛІТРА чілійська — **СІРЧАН** амонієвий вапно навозове палене й мелене
(97%CaO) — Вапно будівельне.Доставка вагоново й деталічно по цінах
фабр. й на найдогідніших умовах кредит.**ФОСФОРІТИ** палені й мелені
(CaO розп. P₂O₅).